

พลังอำนาจทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อความมั่นคงของชาติ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

นาย นรภัทร ลีธีระโชติ
ประธานบริษัทผลไม้กระป๋องประจวบ จำกัด

วิทยาลัยการทัพบก
กันยายน 2560

บทคัดย่อ

ชื่อผู้วิจัย นาย นรภัทร ลีธีระโชติ
เรื่อง พลังอำนาจทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อความมั่นคงของชาติ
วันที่ 1 กันยายน 2560 **จำนวนคำ :** 5,110 **จำนวนหน้า :** 16
คำสำคัญ พลังอำนาจทางเศรษฐกิจ, ความมั่นคงของชาติ
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิวัฒนาการระบบเศรษฐกิจ จากยุคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม สู่ยุคโลกาภิวัตน์ ที่โลกประชาธิปไตยและโลกคอมมิวนิสต์ เปิดรับระบบทุนนิยมมาใช้ตั้งแต่ระบบเศรษฐกิจโลก ภูมิภาค อาเซียน และประเทศไทย และศึกษายุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยในระดับมหภาค และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในระดับจุลภาค

ผลการศึกษาพบว่า ระบบเศรษฐกิจในโลกมี 3 ระบบ คือระบบทุนนิยมที่เน้นกำไรสูงสุด ระบบสังคมนิยมที่รัฐเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตและระบบผสมทั้ง 2 ระบบ สำหรับประเทศไทยเป็นระบบเศรษฐกิจแบบผสม แต่เน้นไปทางทุนนิยม ให้สิทธิเสรีภาพประชาชนในการประกอบอาชีพตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ระบบเศรษฐกิจภาพรวมของประเทศ จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีด้านเศรษฐกิจสามารถกำหนดกลยุทธ์ได้ 4 กลยุทธ์ กลยุทธ์เชิงรุก การเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และผู้ประกอบการรายย่อย กลยุทธ์เชิงรับ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและไทยแลนด์ 4.0 กลยุทธ์เชิงป้องกัน จัดให้มีการเลือกตั้งที่มาจากเสียงประชาชน การพัฒนาศูนย์กลางการเรียนรู้ทางภาษา และกลยุทธ์เชิงแก้ไข การใช้หลักนิติธรรม นิติรัฐ การปรับสู่ระบบราชการไปสู่ one stop service สำหรับประเทศไทย ภัยคุกคามของประเทศคือความยากจน เป็นสาเหตุนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม บริเวณชายแดนโครงการหลวงดอยดำได้เปลี่ยนพื้นที่ปลูกฝิ่นไปสู่สินค้าเกษตรเมืองหนาว การบริหารธุรกิจแบบครบวงจรต้นน้ำกลางน้ำและปลายน้ำเป็นกรณีศึกษา ส่วนประชาชนระดับรากหญ้า การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาศึกษาและประยุกต์ใช้ได้จริงของนายสำรอง แต่งพลับ พบว่าสามารถนำมาแก้ปัญหานี้สิ้นความยากจน ลูกหลานกลับสู่ถิ่นกำเนิด สร้างความร่ำรวยอย่างยั่งยืนได้จริง แต่มีตัวแปรเรื่องที่ดินและทุนการผลิต รัฐบาลต้องนำไปพิจารณาต่อไป ข้อเสนอแนะการเชื่อมต่อยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติชาติด้านเศรษฐกิจกับความต้องการขั้นพื้นฐานประชาชนระดับรากหญ้า รัฐต้องประสานเป้าหมาย วิธีการ ไปในแนวทางเดียวกัน

ABSTRACT

AUTHOR: Mr. Norapat Leeteerachoti

TITLE: The Economic Powers Affecting National Security.

DATE: 1 September 2017 **WORD COUNT :** 5,110 **PAGES :** 16

KEY TERMS: Economic Powers, National Security

CLASSIFICATION: Unclassified

This research aims to study the evolution of the economy. From industrial to industrialization to globalization. The democracies and the communist world have embraced capitalism since the global economy, ASEAN and Thailand, and studied the macroeconomic strategies of Thailand. And implementing the philosophy of sufficiency economy at the micro level.

The study indicated that The world economy has three systems, the capitalist system with the highest profit. The state-owned socialist system, both inputs and systems, is a mixed economy. But focus on capitalism gives people the right to freedom of expression in the basic right occupation. Economy overview of the country Based on a 20-year national strategic plan, the economy can be strategically determined. Being a logistics hub and a small operator. Infrastructure investment strategy and Thailand 4.0 Defensive strategy Provide elections from the public. Development of a language learning center And corrective strategies Applying the rule of law, the rule of law, the bureaucracy to one stop service. For Thailand, the country's threat is poverty. The cause of the drug problem. On the border of the Doi Kham Project, the opium growing area has been transformed into cold agricultural products. Business management in the upstream and downstream watershed is a case study. Grassroots people The philosophy of Sufficiency Economy. The study and practical application of the reservoir of persimmons found that can solve the problem of poverty. Descendants back to origin Sustainable sustainable prosperity. But there are land variables and production capital. The

government must consider further. Suggestions for Connecting the National Security Strategy to the National Economy on the Basic Needs of the People at the Grassroots Level The state must coordinate its approach in the same way.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของพันเอกวีระชาติ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรวิทยาลัยการทัพบก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก ดร.โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา สำหรับงานวิจัยเรื่องนี้ ขอขอบพระคุณ พลตรีสมบูรณ์ ตีรอด ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก พันเอกวีระชาติ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา และพันเอกหญิงเสาวลักษณ์ สุภิมารส พันเอกหญิงลักษม์บูล บุญคง และ พันเอกหญิงศศพินธุ์ วัชรธรรม กรรมการควบคุมเอกสารงานวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยการทัพบก

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาให้ความรู้ ให้ความร่วมมือ อันมีประโยชน์สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง สำหรับคุณประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่คุณบิดา มารดา บุรพาจารย์

พลังอำนาจทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อความมั่นคงของชาติ

ในแต่ละประเทศมีพลังอำนาจทางด้านเศรษฐกิจ เพราะเป็นหนึ่งในปัจจัยขับเคลื่อนประเทศนั้น อันสะท้อนให้เห็นถึงความมั่นคงของชาติ การจะเข้าใจรากเหง้าทางเศรษฐกิจ จำเป็นต้องเรียนรู้วิวัฒนาการตั้งแต่ยุคเกษตรกรรม ยุคอุตสาหกรรม และยุคโลกาภิวัตน์ ในแต่ละยุคสมัยล้วนมีบริบทและความมุ่งประสงค์ที่แตกต่างกันไป ตั้งแต่ยุคเกษตรกรรม ขยายอาณาเขตเพื่อการดำรงชีพและความอยู่รอด เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมนุษย์มีปัญญามากขึ้น ได้ปรับเปลี่ยน ประดิษฐ์ เครื่องมือทางด้านเศรษฐกิจ และการสงครามเพื่อแย่งชิงดินแดน อาหารและพลังงานถึงขนาดเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2

หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 1 โลกได้แบ่งขั้วอำนาจเป็น 2 ขั้ว คือโลกประชาธิปไตย และโลกคอมมิวนิสต์ ทำให้ฐานคิดความเชื่อด้านเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรีที่เน้นกำไรสูงสุด กับสังคมนิยม ที่เชื่อว่าทุกคนเท่าเทียมกัน รัฐเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตกิจการ ควรแบ่งสรรปันส่วนอย่างเท่าๆ กัน ในเวลาต่อมา ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมได้แก้ปัญหา ระบบเศรษฐกิจของประเทศจีนได้ และเป็นผลให้เกิดการดุลอำนาจทางเศรษฐกิจระดับโลก ภูมิภาค ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประเทศไทย

วิวัฒนาการระบบเศรษฐกิจแต่ละยุคสมัย ตั้งแต่ยุคเกษตรกรรม สู่อุตสาหกรรม และยุคโลกาภิวัตน์ ตลอดจนพลังอำนาจทางเศรษฐกิจที่มีพลวัตขับเคลื่อนโลก ตั้งแต่อาณาจักรโรมัน บริกซ่า (BRICSA) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประเทศไทย ล้วนเป็นเรื่องที่น่าศึกษา

สำหรับประเทศไทย เราควรต้องทราบบทบาท และการวางยุทธศาสตร์ (SWOT & TOWS Metrics Analysis) พลังอำนาจทางเศรษฐกิจ ที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเทศไทยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถแก้ไขปัญหาคาใจจนได้จริง ถึงจะยังไม่ประสบผลสำเร็จ ณ ปัจจุบัน แต่ก็ยังเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจศึกษาค้นคว้าหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง ในการใช้แก้ปัญหาพลังอำนาจด้านเศรษฐกิจของประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ

มนุษยชาติแต่อดีตดำรงชีพอยู่ได้ด้วยการล่าสัตว์ อาศัยอยู่แต่ในถ้ำ เมื่อเวลาเปลี่ยนไปเริ่มพัฒนาการใช้อาวุธและเครื่องทุ่นแรงในการล่าสัตว์ ในเวลาถัดมามนุษย์รู้จักสังเกตและปรับตัวให้เข้ากับความปลอดภัย มนุษย์เริ่มทำเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก ทำเกษตรกรรม ใช้แรงงานสัตว์ทุ่นแรง นับเป็นคลื่นลูกที่ 1 ประมาณหมื่นปีก่อน ต่อมาประชากรโลกเพิ่มจำนวนขึ้นความต้องการ พื้นดินและแหล่งน้ำเริ่มขาดแคลน ทำให้เกิดการแย่งชิงดินแดนไปทั่วโลกเพื่อความอยู่รอด ในเวลาต่อมาในศตวรรษที่ 16 ในยุคนี้ถือเป็นยุคทองของความรู้ และปัญญาเกิดนักคิด นักประดิษฐ์ เช่น รถจักรไอน้ำ หลอดไฟ เครื่องทอผ้า เป็นต้น ได้มีการนำองค์ความรู้เหล่านี้ มาพัฒนาในระบบอุตสาหกรรมการผลิตขนาดใหญ่ (Economy Of Scale) สิ่งเหล่านี้ได้พัฒนาไปสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งยิ่งใหญ่ ในยุคนี้นับเป็นคลื่นลูกที่สอง ระบบทุนนิยมเริ่มเข้ามามีบทบาท สามารถสร้างความร่ำรวยแก่ผู้มีทุน โอกาสและนวัตกรรม เช่น เครื่องจักร น้ำมัน เป็นต้น เมื่อเครื่องจักรมีจำนวนมากขึ้น ทำให้เกิดสินค้าล้นตลาดมากมาย ในขณะที่กำลังซื้อลดลง ในเวลาถัดมา น้ำมันเริ่มเข้ามามีบทบาทในด้านต้นทุนการผลิต การขนส่งและเป็นยุทธปัจจัย น้ำมันเริ่มมีราคาและความต้องการสูงขึ้นในการแย่งชิงและเป็นสาเหตุหนึ่งนำไปสู่สงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2¹ เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงค.ศ. 1945 (พ.ศ.2488) อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมันนี และรัสเซีย เสียหายอย่างหนักจากสงครามโลก

ผลพวงจากสงครามโลก ทำให้โลกแบ่งเป็น 2 ขั้วอำนาจ (Bi-Polar System) ระหว่างค่ายเสรีประชาธิปไตยนำโดยสหรัฐอเมริกา และค่ายคอมมิวนิสต์นำโดยสหภาพโซเวียต เกิดสงครามเย็น หรือสงครามผ่านตัวแทน (Proxy War) เช่น สงครามระหว่างเกาหลีเหนือและใต้ ต่างเป็นตัวแทนของค่ายประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์ เป็นต้น

หลังสิ้นสุดสงครามเย็น ค.ศ. 1990 (พ.ศ.2533) สหภาพโซเวียตล่มสลาย สหรัฐอเมริกาขึ้นเป็นผู้นำของโลกระบบขั้วเดียว (Mono-Polar System) ประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู

บุช ได้ประกาศจัดระเบียบโลกใหม่ (New World Order) ที่เน้นให้ความสำคัญกับเรื่องต่างๆ เช่น ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรี ลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรทางการค้า เป็นต้น

หลังสิ้นสุดยุคสงครามเย็น โลกได้ปรับตัวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) เกิดการรวมโลกเป็นหนึ่งเดียวโดยเทคโนโลยี เกิดการเคลื่อนย้ายทุนอย่างเสรี การติดต่อสื่อสารจากคนอีกซีกโลกหนึ่งภายในเวลาไม่กี่วินาที โฉมหน้าระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเสรี เกิดการสร้างวัฒนธรรมตะวันตก (Westernization) เช่น คลังโคลด์ดารา ฟุตบอลโลก บริโภคฟาสต์ฟู้ด เป็นต้น ในยุคนี้เริ่มมีการใช้อำนาจอ่อน (Soft Power) ผ่านเทคโนโลยีซึ่งผู้คนให้อยู่ในโลกมลายา เกิดสังคมก้มหน้าอยู่กับมือถือเป็นต้น² ในขณะที่ค่ายคอมมิวนิสต์ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism) แนวคิดของคาร์ล มากซ์ เป็นแนวคิดสังคมนิยมที่ปราศจากความขัดแย้งและการกดขี่เอารัดเอาเปรียบ โดยรัฐเป็นเจ้าของกิจการและปัจจัยการผลิต มีหน้าที่แบ่งปันส่วนให้กับประชาชนในสัดส่วนที่เท่าๆกัน ทฤษฎีของคาร์ล มากซ์ ได้วิจารณ์ระบบทุนนิยมว่า รัฐเป็นเครื่องมือของชนชั้นปกครอง ที่ใช้ในการกดขี่เอารัดเอาเปรียบประชาชน แรงงานมนุษย์กลายเป็นสินค้าราคาถูกที่หาซื้อตามท้องตลาด เกิดการแบ่งแยกชนชั้น คาร์ล มากซ์ เชื่อว่าชนชั้นแรงงานที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจะรวมตัวกันล้มล้างชนชั้นกรรมาชีพ (ชนชั้นพ่อค้าวานิช) แต่เมื่อถึงเวลา ชนชั้นกรรมาชีพกลับมอบอำนาจให้ฝ่ายปกครองเสียเอง³

ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เป็นหนึ่งในปัจจัยในการขับเคลื่อนกระแสโลก เช่น ฐานพลังอำนาจของโลกจากอาณาจักรโรมัน (Roman Empire) ที่แบ่งขั้วอำนาจในการปกครองเป็น 3 เสาหลักได้แก่ เสาที่หนึ่งด้านการทหารและแสนยานุภาพมีศูนย์รวมอยู่ที่เมืองวอชิงตันดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา เสาที่สองศูนย์รวมจิตวิญญาณความเชื่อ โดยคริสต์จักรมีศูนย์รวมอยู่ที่นครรัฐวาติกัน เสาที่สาม ด้านเศรษฐกิจ การเงิน การธนาคาร ควบคุมการไหลเวียนเงินยุโรปและอเมริกามีศูนย์กลางอยู่ที่ ลอนดอน ประเทศอังกฤษ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังเกิดการรวมตัวของกลุ่มบริกซ์ ประกอบด้วยประเทศบราซิล (Brazil) รัสเซีย (Russia) อินเดีย (India) จีน (China) และแอฟริกาใต้ (South Africa) โดยที่ประเทศดังกล่าวมีพื้นที่รวมกันมากกว่าหนึ่งในสี่ของโลก และมีจำนวนประชากรรวมกันมากกว่าร้อยละ 43 ของประชากรโลก มีสัดส่วนใน GDP โลก ประมาณหนึ่งในสี่ของทั้งหมด คิดเป็นประมาณ 13.7 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศรวมกันถึง 4.4 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ และในปี 2555 กลุ่มบริกซ์ มีสัดส่วนในการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (FDI) คิดร้อยละ 11 ของโลก และมีสัดส่วนในการค้าโลกถึงร้อยละ 17

นอกจากความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ กลุ่มบริกซ์ยังมีแผนจะพัฒนาไปสู่การเป็นกลุ่มความร่วมมือทางการเมืองให้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงความร่วมมือในสาขาอื่นๆ อีก ได้แก่ ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน เนื่องจากสมาชิกกลุ่มบริกซ์เป็นประเทศที่ผลิตและใช้พลังงานมากที่สุด และเป็นประเทศผู้ผลิตผลผลิตทางการเกษตรรายใหญ่ที่สุด เป็นผู้บริโภคผลผลิตทางการเกษตรมากที่สุด⁴

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC (Asean Economics Community) คือ การรวมตัวของชาติในอาเซียน 10 ประเทศโดยมีประเทศไทย สิงคโปร์ พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และบรูไน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน จะมีรูปแบบคล้ายๆ กลุ่มยูโรโซน จะทำให้มีผลประโยชน์ อำนาจต่อรองต่างๆ กับคู่ค้าได้มากขึ้น และระบบโลจิสติกส์ในอาเซียนจะมีความคล่องตัวมากขึ้น สิ่งที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมีดังนี้⁵

ความได้เปรียบทางภูมิ-รัฐศาสตร์ (Geo-Politics) ลักษณะที่ตั้งของประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเชื่อมอาเซียนเหนือและใต้ จากประเทศอินโดนีเซียเมืองจาร์การ์ตาร์ จากหมู่เกาะชวาเชื่อมหมู่เกาะสุมาตรา เข้าสู่ประเทศมาเลเซีย หาดใหญ่เชื่อมกรุงเทพฯ สู่เส้นทางอาร์สาม และอาร์สามเอ มีศูนย์การบินระหว่างประเทศ เช่น สนามบิน ภูเก็ต สนามบินเชียงใหม่ สนามบินสุวรรณภูมิ ที่รอการเปิดเทอร์มินัลสาม เพื่อรองรับผู้โดยสาร

ปีละ 90 ล้านคน สนามบินดอนเมืองรองรับผู้โดยสาร 35-40 ล้านคน เป็นศูนย์กลางการ
บินการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เช่น ศิลปะบ้านเชียง วัฒนธรรม 4 ภาค เป็นต้น

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเป็นศูนย์กลางการบริการด้านสุขภาพและความงาม (Holistic
Hub) ด้วยค่าใช้จ่ายที่ถูกกว่าสิงคโปร์ และหมอ พยาบาลมีฝีมือและความน่าเชื่อถือ
สำหรับการค้าชายแดน สร้างมูลค่านับแสนล้าน เช่น การส่งสินค้าอุปโภค บริโภค เช่น
น้ำมัน น้ำตาลส่งออกผ่านพม่าเข้าสู่ประเทศจีน เป็นต้น แต่สิ่งที่ต้องระวังคือ จะมีภัย
คุกคามด้านยาเสพติด และปัญหาด้านสังคมตามบริเวณตะเข็บชายแดน เช่น คนไร้สัญชาติ
การค้ำถึงหลักสิทธิมนุษยชน เป็นต้น สำหรับปัญหาแรงงาน ด้วยค่าแรงขั้นต่ำตาม
กฎหมายของไทย 300 บาทต่อวัน สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เกิดแรงจูงใจในการทำงาน
เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานอาเซียนและชาวต่างชาติเข้าสู่ประเทศไทย และไทยยังเป็น
แหล่งศูนย์กลางการผลิตอาหารโลก เรามีข้าว น้ำตาล สับปะรดส่งออกเป็นอันดับต้นๆ
ของโลก ผัก ผลไม้ที่ปลูกในเขตร้อนชื้น มีรสหวาน มีกลิ่นหอม

ภาคธุรกิจไทยมีความเข้มแข็งจากการผ่านวิกฤตต้มยำกุ้ง และมีประสบการณ์ในการส่ง
อาหารแปรรูปไปยังทั่วโลก ระบบเศรษฐกิจประเทศไทยเป็นระบบเศรษฐกิจแบบผสม
ระหว่างระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรี หมายถึงสิ่งใดที่ประชาชนทำได้ รัฐห้ามประกอบ
อาชีพทำแข่งกับประชาชน กับระบบเศรษฐกิจแบบผูกขาด รัฐเป็นเจ้าของกิจการ มีหน้าที่
ดูแลโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น

สำหรับเข็มทิศที่ใช้ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศไทยคือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ปัจจุบันประเทศไทยใช้ฉบับที่ 12 โดยมีวิสัยทัศน์ สู่ความมั่นคง มั่งคั่งและ
ยั่งยืน โดยมีกรอบวิสัยทัศน์ที่สำคัญคือ การกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยน
ผ่านประเทศไทยจากรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคงและยั่งยืน
สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้าน
การขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาค สู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and

Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัยแหล่งอุตสาหกรรม
สร้างสรรค์และมรดกกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

จากแผนพัฒนาดังกล่าวยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้การพัฒนาในทุกมิติมี
การบูรณาการบนทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล รวมถึงมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี
สอดคล้องกับภูมิสังคม การพัฒนาทุกด้าน มีคุณภาพ ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม ระบบ
นิเวศน์มีความสอดคล้อง เกื้อกูลและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยมุ่งเน้น ยึดคนเป็น
ศูนย์กลางการพัฒนา สร้างความมั่นคงของชาติ พัฒนาคนทุกวัย เพิ่มศักยภาพการแข่งขัน
ทั้งภาคการผลิตและภาคบริการ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม มีจิตอนุรักษ์
รักษาฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องและ
เหมาะสม

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 นักศึกษาวิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 58 ได้นำมาวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้าน
เศรษฐกิจดังนี้ (SWOT Analysis) ⁶

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
1. ศูนย์กลางการเชื่อมต่ออาเซียน 2. ผู้ประกอบการรายย่อยจำนวนมาก 3. ปฏิรูประบบราชการ (Industrial Super Cluster)	1. ไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง 2. แรงงานจำนวนมากเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ 3. การขนส่งระบบรางไม่เพียงพอ
โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
1. การเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน 2. ศูนย์การเรียนรู้ทางภาษา ของอาเซียน 3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	1. รายได้ลดลง หนี้สินเพิ่มขึ้น 2. ละเมิดสิทธิมนุษยชน 3. ถูกกีดกันทางการค้า

จากตารางดังกล่าว สามารถนำมาอธิบาย จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม ดังนี้

1. จุดแข็งของประเทศไทย⁷ คือ ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานที่มีการพัฒนาอย่างดี มีระบบทางหลวงที่ครอบคลุมระยะทางกว่า 68,000 กม. มีสนามบินกว่า 36 แห่ง และท่าเรือที่สามารถรองรับปริมาณขนส่งสินค้าได้กว่า 180 ล้านตัน และท่าเลที่ตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่ได้เปรียบ อยู่ในใจกลางของกลุ่ม APEC และ ASEAN มีเที่ยวบินที่เชื่อมต่อกับประเทศต่างๆ ได้มากกว่า 50 ประเทศ ตลอดจันรัฐบาลมีการปฏิรูปนโยบายในหลายเรื่อง เช่น การส่งเสริม Industrial Super Cluster โดยมีการให้ผลประโยชน์ด้านภาษีและอื่นๆ เช่น การเชื่อมต่อข้อมูลกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าเป็นฐานข้อมูลเบ็ดเสร็จในหน่วยงานเดียว เป็นต้น ในปีพ.ศ.2030 ประเทศไทยจะมีการขยายตัวของครัวเรือนใหม่อีกราว 7 ล้านครัวเรือน และจะเพิ่มขึ้นเป็น 20 ล้านครัวเรือนเมื่อเทียบกับปัจจุบันที่มี 13 ล้านครัวเรือนและมีผู้ประกอบการรายย่อย (SME) เกิดขึ้นจำนวนมาก
2. จุดอ่อนประเทศไทย⁸ มีภาพลักษณ์ว่าเป็นประเทศที่ไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง การเมืองเปลี่ยนแปลงบ่อย นักลงทุนขาดความมั่นใจ พึ่งพาการส่งออกสูงถึง 75 % ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งสูงเป็นอันดับ 3 ของอาเซียน โดยมีมูลค่าการส่งออกมากกว่าครึ่งหนึ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำนวนแรงงานมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ผลกำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยประเทศไทยจะเป็นหนึ่งในประเทศที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุดในอาเซียน ในปี 2573 บุคลากรมีระดับรายได้และได้รับการพัฒนาในระดับปานกลาง ขาดโอกาสพัฒนาในระดับสูง ข้อได้เปรียบทางการแข่งขันลดลงเรื่อยๆ ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยเรื่องความสะดวกในการดำเนินธุรกิจที่ลดลง ปัญหาการละเมิดสิทธิทางปัญญาที่คงมีอยู่ ขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี ระบบโลจิสติกส์มีปัญหาเรื่องความเพียงพอ และคุณภาพของระบบการขนส่งทางราง

3. โอกาสของประเทศไทย⁹ การรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สามารถเปิดโอกาสที่หลากหลายให้กับประเทศไทยในการเปิดเสรีสินค้าและบริการ แรงงาน การลงทุน และเงินทุน สามารถผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งของภูมิภาค โดยการเชื่อมโยงระบบขนส่งทางรางกับประเทศจีน เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของอาเซียน และนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลของภาครัฐ ซึ่งจะก่อให้เกิดธุรกิจและการสร้างงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจด้านเทคโนโลยีและการท่องเที่ยวแนวใหม่ เช่น Luxury Travel, Ecotourism และ Culture
4. ภัยคุกคามประเทศไทย¹⁰ เศรษฐกิจโลกอยู่ในช่วงชะลอตัว โดยเฉพาะประเทศจีน ทำให้ชะลอการนำเข้าสินค้าจากประเทศไทย รายได้ของไทยลดลง การออมลดลง อัตราหนี้สูงขึ้น และถูกการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี เช่น สหภาพยุโรป ตัดสิทธิพิเศษทางการค้า (GSP) และห้ามนำเข้าสินค้าประมงของไทยชั่วคราว และสหรัฐอเมริกาจัดอันดับให้ประเทศไทยอยู่ใน Tier 2 ของรายงานการค้ามนุษย์ ละเมิดสิทธิมนุษยชน

จากการวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ชาติ ด้านเศรษฐกิจ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์กลยุทธ์ได้ 4 แบบดังนี้ คือ กลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงรับ กลยุทธ์ป้องกัน และกลยุทธ์แก้ไข ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก	กลยุทธ์เชิงรับ
1. ศูนย์กลางลำเลียงสินค้าเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว 2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	1. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน 2. ไทยแลนด์ 4.0 กับนวัตกรรม
กลยุทธ์เชิงป้องกัน	กลยุทธ์เชิงแก้ไข
1. จัดให้มีการเลือกตั้ง 2. ศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านภาษา	1. ใช้หลักนิติรัฐ นิติธรรม 2. ปรับระบบราชการ One Stop Service

จากตารางดังกล่าว สามารถนำมาอธิบายกลยุทธ์ทั้ง 4 ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก ด้วยลักษณะทางภูมิรัฐศาสตร์ (Geo-Politics) ความได้เปรียบของประเทศไทยสามารถเชื่อมต่อระหว่างอาเซียนใต้และอาเซียนเหนือได้จากประเทศอินโดนีเซีย ที่มีจำนวนประชากรมากกว่า 250 ล้านคน จากเมืองหลวงจาการ์ต้าร์ เกาะชวาสู่เกาะสุมาตรา ผ่านประเทศมาเลเซียเข้าสู่ด่านสะเดา หาดใหญ่และกรุงเทพฯ ตามลำดับ เชื่อมเส้นทางอาร์สามและอาร์สามเอ เส้นทางลำเลียงระบบราง และถนน ประเทศไทยสามารถเชื่อมต่อระบบโลจิสติกส์ทั้งอาเซียนเข้าด้วยกัน เป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว นอกจากนี้รากฐานประเทศไทยขึ้นกับผู้ประกอบการรายย่อย (SME) ผสมกับอุตสาหกรรมบริการ เรามีประวัติศาสตร์วัฒนธรรมอายุนับพันปี สามารถส่งเสริมอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับผู้ประกอบการรายย่อย เป็นสิ่งที่คู่แข่งชั้นเลียนแบบได้ยาก และเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ก่อมลพิษ
2. กลยุทธ์เชิงรับ ได้แก่ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน โดยสถานการณ์เศรษฐกิจโลกซบถตัว เกิดอัตราการว่างงานสูงขึ้นตามลำดับ การบริโภคของประชาชนในประเทศลดลง การลงทุนจากต่างประเทศลดลง กำไรสุทธิจากการส่งออกหักการนำเข้าติดลบ และการใช้จ่ายภาครัฐ การที่ภาครัฐลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบรางเชื่อมต่อภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ช่วยกระตุ้นให้เกิดการจ้างงาน เป็นความต้องการในระดับภูมิภาคจริง เมื่อสร้างเสร็จ สามารถนำสินค้าไปจำหน่ายภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิกด้วยต้นทุนต่ำ การพัฒนาระบบไทยแลนด์ 4.0 ทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และการบริการ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผนวกเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยลดต้นทุนด้านแรงงาน การผลิต และระยะเวลาการผลิต
3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน ได้แก่ การจัดให้มีการเลือกตั้งโดยเร็วท่ามกลางกระแสโลกที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยจากเสียงประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ การเข้ามาของรัฐบาลภายใต้ภาวะวิกฤตด้วยความชอบธรรม สามารถแก้ไข เยียวยาปัญหาได้ในระดับหนึ่ง ส่วนปัญหาการเมืองควรแก้ด้วยมิติทางการเมืองมากกว่ามิติทางด้านความมั่นคง การพัฒนาศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น รัสเซีย เป็นต้น ผลจากการที่รัฐบาลวางยุทธศาสตร์ระยะยาว 20 ปี ในเรื่องการทูตและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ควรฝึกฝนกำลังคนที่สามารถรองรับการเจรจาติดต่อใน

ด้านเศรษฐกิจ การค้าระหว่างประเทศ การข่าวในมิติต่างๆ เพื่อทราบทิศทางและนโยบายแต่ละประเทศ

4. กลยุทธ์เชิงแก้ไข ได้แก่ การปราบปรามการค้ามนุษย์ การละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น การใช้แรงงานต่างด้าวเกินเวลาที่กฎหมายกำหนด การใช้แรงงานเด็ก การนำหลักนิติรัฐ นิติธรรมมาใช้ การปรับลดขั้นตอนการทำงานแต่ละกระทรวงไปสู่ One Stop Service เช่น การส่งสินค้าไปต่างประเทศต้องผ่านกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงต่างประเทศ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุกๆ บริษัทต้องผ่านทุกกระทรวง ทุกปี และต้องทำเอกสาร ไป-กลับ ทุกครั้งที่ส่งออก การจัดฐานข้อมูลให้เป็นหนึ่งเดียวจะช่วยประหยัดต้นทุนผู้ลงทุนได้เป็นจำนวนมาก

เมื่อเราทราบยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12¹¹ ได้บอกวิธีการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่า เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำต่างๆ

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นเช่น การผลิตและการบริโภคที่พอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีหมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรอบตัว

ปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องอาศัยความรู้ และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขพื้นฐาน กล่าวคือ เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการ

ดำเนินชีวิตและการประกอบกิจการงาน ส่วนเงื่อนไขคุณธรรม คือ การยึดถือคุณธรรมต่าง ๆ อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียรการมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมและการแบ่งปัน ตลอดเวลาที่ประยุกต์ใช้ปรัชญา¹²

จากกรณีดังกล่าว มีข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโครงการหลวงดอยคำ¹³ อันเกิดจากการเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อพ.ศ. 2512 ทรงทอดพระเนตร เห็นความทุกข์ยากของราษฎร และปัญหาการปลูกฝิ่น อันเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ จึงมีพระราชดำริจัดตั้ง “โครงการพระบรมราชานุเคราะห์ชาวเขา” ขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการปลูกฝิ่น โดยโครงการส่งเสริมให้ปลูกพืชทดแทนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวไทยภูเขา ต่อมาในปีพ.ศ. 2537 มีพระบรมราโชวาทให้สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์จัดตั้งนิติบุคคล ชื่อบริษัท ดอยคำผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด เพื่อดำเนินธุรกิจด้านผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป ในรูปแบบธุรกิจเพื่อสังคม เพื่อสร้างตลาดรองรับผลิตผลทางการเกษตรและส่งเสริมเกษตรกรจากโครงการพระราชดำริ โดยมีโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป ทั้ง 3 แห่งคือ โรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปที่ 1 ตั้งอยู่ที่บ้านยาง ตำบลแม่ฮ่องสอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปที่ 2 ตั้งอยู่ที่บ้านป่าห้ำ ตำบลป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย และโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปที่ 3 ตั้งอยู่ที่บ้านนางอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

จากพื้นที่ตั้งโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปทั้ง 3 แห่ง เมื่อพิจารณาถึงความมั่นคงของชาติ ทั้ง 3 แห่งเป็นพื้นที่กันดาร ล่อแหลม ปลูกฝิ่น บางพื้นที่เช่น อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เป็นตะเข็บชายแดน มีผู้ลักลอบค้ายาเสพติด ชาวบ้านถูกชักจูงได้ง่าย การที่โครงการหลวงไปตั้งบริเวณอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย นอกจากได้ผลทางเศรษฐกิจแล้ว ยังมีผลด้านสังคมจิตวิทยาดีมวลชนกลับมาอยู่กลับประเทศไทย และช่วยเจ้าหน้าที่ในการป้องกันชายแดน เป็นต้น นอกจากนี้เมื่อนำมาวิเคราะห์สภาพภูมิอากาศที่หนาวเย็น สามารถเพาะปลูกพืชเมืองหนาวได้ เช่น สตรอเบอร์รี่ มัลเบอร์รี่ เป็นต้น

จุดแข็งของโครงการหลวงดอยคำ คือ ความเข้มแข็งของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ หน่วยงานภาครัฐให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเพาะปลูกพืชเมืองหนาวที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม และความต้องการของตลาด ทางโครงการยังรับซื้อพืชผลทางการเกษตรทั้งหมดในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันทุกปี ทำให้เกิดความแน่นอนการผลิต เมื่อวัตถุดิบเข้าสู่โรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูป สามารถนำมาแปรรูปด้วยหลักวิชาการและการถนอมอาหารที่ทันสมัย เช่น การลำเลียงผักผลไม้สดจากทางเหนือมาสู่กรุงเทพฯ โดยไม่เหี่ยวหรือเน่า และมีช่องทางการจัดจำหน่าย เนื่องจากเป็นของโครงการหลวง เป็นสินค้าคุณภาพ สร้างมูลค่า สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค แต่มีข้อจำกัดทางอุตสาหกรรมคือโครงการหลวงดอยคำ มีลักษณะการทำธุรกิจเพื่อสังคม ไม่ใช่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ สินค้ามีปริมาณจำกัด นอกจากนี้โครงการหลวงยังเป็นแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาหาความรู้ให้กับประชาชนทั่วไปนำไป ใช้ประกอบอาชีพ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้

กรณีศึกษา นายสำรอง แดงพลับ¹⁴ เติบโตที่ละก้าวกินข้าวที่ละคำ ทำที่ละอย่าง (ตัวอย่างความสำเร็จการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประเภทเกษตรกรทฤษฎีใหม่) นายสำรอง แดงพลับ ได้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยไม่ได้ยึดหลักตายตัว หรือตามความเหมาะสม ดังนี้

การปลูกไม้ผล เช่น กล้วย รากกล้วยเป็นรากฝอย สามารถชอนไชดิน นำออกซิเจนลงสู่ดิน ก่อเกิดไส้เดือน มะพร้าวช่วยยึดการพังทลายของริมบ่อน้ำ มะละกอ ขนุน เป็นต้น

การปลูกผัก เช่น พริก สะเดา นอกจากนำมาทานและสามารถนำมาทำยาปราบศัตรูพืช โดยวิธีธรรมชาติได้ ปลูกถั่วฝักยาวสามารถดึงไนโตรเจนในอากาศลงสู่ดิน ปลูกหมุนเวียน สลับกันไป เป็นต้น

การปลูกข้าว จะมีการปลูกพืชก่อนนาและหลังนา เพื่อบำรุงดินอยู่เสมอ การเลี้ยงสัตว์ หมู หลุม เป็ดเนื้อ เป็ดไข่ ไก่ไข่ ไก่พื้นบ้าน อาหารสัตว์ทำจากหยวกกล้วยหมักด้วยเกลือ และโมลาสหรือน้ำตาล เพื่อเพิ่มรสชาติ ประมาณ 7 วัน ส่วนน้ำดื่มให้ผสมไพรกับฟ้า

ทะเลายใจรอให้ หมู เป็ด ไก่ ต้มทุกวันจะไม่เป็นโรค ประหยัดค่ายา วัคซีน และค่าอาหารไปพร้อมกัน

การเลี้ยงปลา เช่นปลานิล ปลาตะเพียน ปลายี่สกเทศ ปลาแรด ปลาส่วนใหญ่เป็นปลาหน้าดิน กินพืชเป็นอาหาร รอบๆ บ่อปลาจะปลูกต้นไม้ ใบไม้ให้ปลากิน รากไม้ช่วยดูดสารพิษที่ไหลลงบ่อ หน่อไม้ใช้เก็บกิน ลำต้นใมนำไปทำข้าวหลามและเฟอร์นิเจอร์

การทำน้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้ในไร่นา และเลี้ยงสัตว์ ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ เป็นปุ๋ยที่ได้จากการย่อยสลายเศษวัสดุเหลือใช้จากส่วนต่างๆ ของพืชหรือสัตว์ที่สด ใช้เร่งการเจริญเติบโตพืช ย่อยสลายต่อซังพืช และป้องกันศัตรูพืชชนิดต่างๆ

นอกจากนี้ ลุงสำรอง ยังทำบัญชีครัวเรือน เพื่อประเมินรายรับ รายจ่าย ในครัวเรือนทุกวัน โดยแบ่งรายรับเป็น 4 ส่วน คือ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เงินออม เงินลงทุน และเงินสำรองสำหรับสุขภาพ

สรุปได้ว่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ ต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เข้าถึงการปฏิบัติจนชำนาญ และพัฒนาอย่างยั่งยืน สังเกตได้ว่ารายจ่ายของลุงสำรอง แดงพลับ พัฒนามาจากการผสมผสานระหว่างพืชกับสัตว์ โดยใช้วิถีธรรมชาติ ทำให้ต้นทุนถูกกว่าเกษตรกรรายอื่น ประกอบกับอาหาร พืชผักสวนครัว สามารถหากินได้ตลอดทั้งปี ไม่มีรายจ่าย ไม่ต้องจ้างคนงาน เพราะหลังจากลุงสำรองหมดหนี้ ลูกหลานเรียนจบกลับมาทำงานที่บ้านมีรายได้แน่นอนตลอดทั้งปี

บทสรุป นับแต่ยุคเกษตรกรรม มนุษย์ล่าสัตว์ ทำกสิกรรม เพื่อการดำรงชีพและความอยู่รอด หลักจากประชากรโลกเพิ่มขึ้น ความต้องการบริโภคอาหาร และปัจจัยสี่เพิ่มขึ้นตามความต้องการ มนุษย์เริ่มใช้ปัญญา ศึกษาค้นคว้าเครื่องจักรเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม ระบบทุนนิยมเริ่มเข้ามามีบทบาท เกิดการล่าอาณานิคม การแสวงหา แอ่งชิงทรัพยากรบนผืนโลกและใต้ดิน เช่น น้ำมัน อันเป็นชนวนเหตุไปสู่สงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2

ในยุคอุตสาหกรรมนี้ ได้สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงเข้าสู่ยุคสงครามเย็น ประเทศมหาอำนาจแบ่งค่ายโดยใช้หลักการปกครองแบบประชาธิปไตย เช่น สหรัฐอเมริกา ที่เน้นระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรี (Capitalism) โดยมีแนวคิดการทำกำไรสูงสุด ประชาชนจะมีรายได้ไม่เท่ากัน ส่วนค่ายคอมมิวนิสต์นำโดยสหภาพโซเวียต เน้นระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism) ของคาร์ล มาร์กซ และเลนิน โดยมีแนวคิดให้รัฐเป็นเจ้าของกิจการและควบคุมปัจจัยการผลิต เพื่อนำมาแบ่งให้กับประชาชนเท่าๆ กัน ส่วนประเทศจีน เหมาเจ๋อตุงได้ออกยุทธศาสตร์ 4 ตายระยะเวลา 50 ปี คือ หิวตาย หนาวตาย ฆ่ากันตาย และน้ำท่วมตาย ประเทศจีนได้เปิดรับระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม โดยค่อยๆ เปิดตามเขตเศรษฐกิจพิเศษ และควบคุมการส่งออกมากกว่าการนำเข้า ทำให้งบประมาณของประเทศเกินดุลตลอดเวลา

หลังจากโซเวียต ใช้เงินหมดไปกับการทหาร สภาพเศรษฐกิจย่ำแย่ เป็นชนวนเหตุไปสู่การล่มสลายและการสิ้นสุดของสงครามเย็นในปี.ศ. 1991 (พ.ศ.2534) สหรัฐอเมริกาขึ้นเป็นประเทศมหาอำนาจแต่เพียงผู้เดียว และได้ประกาศจัดระเบียบโลกใหม่ (New World Order) โดยเน้นประชาธิปไตย ทุนนิยมเสรี สิทธิมนุษยชน สิทธิบัตร และลิขสิทธิ์ทางการค้า เป็นต้น หลังสิ้นสุดยุคสงครามเย็นเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ หมายถึงการหลอมรวมประชากรโลกให้เป็นสังคมเดียวเนื่องมาจากการพัฒนาระบบสารสนเทศ กระบวนการนี้เกิดจากแรงอิทธิพลร่วมทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ในยุคนี้นับเป็นคลื่นลูกที่ 3 ของการหลอมรวมโลกให้เป็นหนึ่งเดียวโดยเทคโนโลยี

ในการกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยต้องศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ตั้งแต่พลังอำนาจเศรษฐกิจของโลกของอาณาจักรโรมัน (Roman Empire) ที่เป็นศูนย์กลางการเงิน การธนาคาร และอัตราแลกเปลี่ยนของอเมริกาและยุโรปเข้ามาสู่กลุ่ม BRICSA ที่ให้ความร่วมมือด้านอาหารและพลังงาน การเข้าสู่เขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่ให้ความร่วมมือด้านแรงงาน การเคลื่อนย้ายทุนอย่างเสรี ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แถบมหาสมุทรแปซิฟิก จากสภาพแวดล้อมภายนอกมาสู่

ภายในประเทศไทย นำมากำหนดเป็นเข็มทิศประเทศไทยคือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ประกอบกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยมีวิสัยทัศน์ สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยมีกรอบวิสัยทัศน์ที่สำคัญคือ การกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาค สู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แม้ระบบเศรษฐกิจไทยจะยึดแนวคิดระบอบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรี ทำให้ประเทศเดินเข้าสู่กับดักรายได้ สร้างผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมือง สังคม วัฒนธรรม และชุมชน เป็นวงกว้าง ภาครัฐได้มีน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ด้วยทฤษฎี 3 ห่วง 2 เงื่อนไขนำมาปรับใช้ได้จริง

และจากการศึกษาโครงการหลวงดอยคำ จากการทำชาวบ้านปลูกฝิ่นเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ หันกลับมาปลูกพืชเมืองหนาวสร้างรายได้ผ่านห่วงโซ่อุปทาน จากเกษตรกรผ่านโครงการหลวงดอยคำ และจัดจำหน่าย ด้วยลักษณะสินค้าที่มีเอกลักษณ์ และผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในโครงการหลวง ทำให้โครงการหลวงประสบความสำเร็จจนทุกวันนี้

จากการสัมภาษณ์ นายสำรอง แดงพลับ เกษตรกรที่เคยเป็นหนี้หลายแสนบาท เมื่อนำหลักแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ผสมผสานข้อดีระหว่างพืชกับสัตว์ผสมผสานมาปรับใช้สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวเป็นอย่างดี

สรุปได้ว่าหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดทุนนิยมที่ทำให้ประชาชนร่ำรวยอย่างยั่งยืน ไม่สุดโต่งเกินไป เกษตรกรไทยซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมีความอยู่ดี กินดี มีความมั่นคง มั่งคั่งอย่างยั่งยืน เป็นแนวทางที่จะทำให้ประเทศไทยมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีเงินเสียภาษี กองทัพมีเสถียรภาพทั้งประเทศ สามารถป้องกันประเทศและนำ

ความผาสุกมาสู่คนในชาติ แต่ก็มีข้อสังเกตว่า ที่ดินและต้นทุนในการขับเคลื่อน เป็นตัวแปร
สำคัญในการขับเคลื่อนจากความยากจนไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

¹ Adam Smith. (1776). An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations. London: Methuen &Co., LTD.

² Alvin Toffler. (1980). The Third Wikipedia Founder

³ ยศ สันตสมบัติ.จากวารถึงเทวดา: มาร์กซิสม์และมานุษยวิทยา มาร์กซิสม์; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปีที่พิมพ์ 2557 หน้า 15

⁴ กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา.(2556).

<http://sameaf.mfa.go.th/th/organization/detail.php?ID=4109>. ธันวาคม 2556.

⁵ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.(2556).<http://guru.sanook.com/8064/>.

26 พฤศจิกายน 2556.

⁶ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ.2560-2579 วปอ.รุ่นที่ 58. (2559).

⁷ เรื่องเดียวกัน

⁸ เรื่องเดียวกัน

⁹ เรื่องเดียวกัน

¹⁰ เรื่องเดียวกัน

¹¹ สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2017).

<http://www.Nesdb.go.th>download>plan12>. 1 March 2017.

¹² คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

¹³ ดอยคำ จากแนวคิดพระราชดำริ “อุตสาหกรรมเพื่อพัฒนาชนบท”.(2559).

http://imcexcellence.blogspot.com/2016/09/blog-post_26.html?m=1.

¹⁴ ตัวอย่างความสำเร็จการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประเภทเกษตรกร ทฤษฎีใหม่ สำรอง แต่งพลับ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี.(2556). สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.).สำนักพิมพ์ เทพพิณวานิสัย.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ นาย นรภัทร ลีธีระโชติ

วัน เดือน ปี เกิด 24 มิถุนายน 2516

ประวัติสำเร็จการศึกษา

- พ.ศ.2557 ปริญญาตรีบัณฑิตสาขาภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ
ม.ราชภัฏสวนดุสิต
- พ.ศ.2559 หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การเสริมสร้างสังคมสันติสุขรุ่นที่ 6
สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า
- พ.ศ.2559 หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับกลาง รุ่นที่ 11
วิทยาลัยกิจการยุติธรรม สังกัดกระทรวงยุติธรรม
- พ.ศ.2560 หลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีทางปกครอง รุ่นที่ 7
มูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ.2551 ผู้ฝึกสอนยูโดคนพิการพาราโอลิมปิกส์เกมส์ ประเทศจีน
- พ.ศ.2559 วิทยากรอบรมผู้ฝึกสอนยูโดคนพิการ สมาคมยูโดคนพิการ

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ.2547-2560 ประธานกรรมการผู้บริหารบริษัทผลไม้กระป๋องประจำภาค